

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/272/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412205461
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8412205461.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanému: C. M., nar. X.X.XXXX, XXX XX G. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného: JUDr. Ambróz Motyka, advokát so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 2.168,46 eur s prísl., o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 31.01.2014, č.k. 8C/109/2012-84 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a .

III. Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov odvolacieho konania vo výške 119,62 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Vstup občianskeho združenia Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOO ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného sa pripúšťa.

odôvodnenie:

Okresný súd Kežmarok (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 237,62 Eur, a to v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti.

Z vykonaného dokazovania mal prvostupňový súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu - obchodnou spoločnosť GE Money, a.s., a žalovaným je zmluvný vzťah, a to na základe Zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch č. OM: 02000064 z 21.11.2007. Prvostupňový súd posúdil tento zmluvný vzťah účastníkov konania založený predmetnou zmluvou ako typicky spotrebiteľský vzťah, uzavretý podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch. Súčasťou zmluvy o úvere boli Obchodné podmienky pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty, ktoré žalovaný nemal možnosť individuálne ovplyvniť, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Na základe predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok z 23.9.2009 mal prvostupňový súd za preukázané, že postupca - obchodná spoločnosť GE Money, a.s., postúpil na žalobcu ako postupníka pohľadávku voči žalovanému v celkovej výške 2.168,46 eur. Keďže si žalovaný neplnil povinnosti včas a porušil zmluvu, dostal sa v zmysle obchodných podmienok do omeškania s tromi splátkami zároveň a postupca bol oprávnený požadovať okamžité predčasné splatenie celého zostatku poskytnutého úveru.

Vedľajší účastník, ktorý vystupoval na strane žalovaného v priebehu konania vzniesol námietku premlčania, na ktorú žalobca poukázal Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku žalovaným z 3.3.2010, ktorou žalovaný písomne uznal záväzok. Predmetnú dohodu prvostupňový súd posúdil ako formulárový dokument, ktorý žalobca používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov. Mal za to, že síce dlžník takúto dohodu podpisuje s úmyslom dosiahnuť splatenie dlhu v splátkach, avšak reálnym cieľom takejto dohody je dosiahnutie uznania záväzku a pristúpenie k záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalovaného nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou, čím by malo dôjsť k zhoršeniu postavenia žalovaného, čo je v rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa. V predmetnej dohode uvedená suma uznannej pohľadávky nie je špecifikovaná z čoho pozostáva, dlh nebol dostatočne špecifikovaný čo do jeho výšky, preto ide o neurčitý právny úkon, ktorý v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je neplatný. Dôsledkom takejto dohody preto nemôže byť pretrhnutie a začatie plynutia novej premlčacej lehoty a uznanie dlhu predmetnou dohodou považoval prvostupňový súd za právne neúčinné, pretože v konaní nebolo preukázané, že žalovaný vedel o jeho premlčaní tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník na strane žalovaného vzniesol námietku premlčania s ktorou žalovaný súhlasil, prvostupňový súd skúmal, či pohľadávka žalobcu bola premlčaná v čase začatia konania a zistil, že v zmysle obchodných podmienok bol žalobca oprávnený zosplatiť celý dlh dňom 21.11.2008, takže najneskôr od tohto okamihu začala plynúť zákonná 3-ročná lehota na uplatnenie dlžnej čiastky. Zosplatením sa totiž stal celý dlh splatným naraz. Žalobca uplatnil svoj nárok a podal žalobu dňa 13.7.2012, teda po uplynutí zákonnej 3-ročnej premlčacej doby. Úspešné uplatnenie námietky premlčania málo za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva žalobcu, v dôsledku čoho premlčané právo už nie je možné žalobcovi priznať, preto prvostupňový súd žalobu zamietol ako nedôvodnú v celom rozsahu.

Poukázal na ustanovenie § 2 písm. b), § 4 ods. 4 a 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 37 ods. 1, 2 a 3, § 39, § 52 ods. 1, § 52 ods.2,3 a 4, § 53 ods. 1, 2, 3, § 54 ods. 1 a 2, § 39, § 100 ods. 1, § 101, § 488, § 491 ods. 1 a 2 § 524 a § 558 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že si ich neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodu, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Nestotožnil sa názorom prvostupňového súdu o aplikácii premlčania podľa Občianskeho zákonníka, pretože v danej veci sa jedná o absolútny obchod, čo znamená, že tento právny vzťah sa spravuje bez ohľadu na povahu jeho účastníkov Obchodným zákonníkom. Všeobecná právna úprava premlčania je upravená v ust. § 387 a nasl. Obchodného zákonníka a preto na daný právny vzťah je potrebné aplikovať ust. Obchodného zákonníka, konkrétne 4 ročnú premlčaciu lehotu, ktorá začala plynúť dňa 21.11.2012, pričom žaloba bola podaná dňa 13.07.2012, teda v premlčacej lehote. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6M Cdo 4/2012 a 7M Cdo 9/2014 ako aj rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9Co/64/2013 zo dňa 30.09.2014, Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/75/2014 zo dňa 28.10.2014, Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/269/2014 zo dňa 15.10.2014, Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/71/2013 zo dňa 30.04.2014, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/920/2013 zo dňa 27.02.2014 a Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/157/2013 zo dňa 12.09.2013, ktoré potvrdzujú správnosť aplikácie Obchodného zákonníka na vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere. Dodal, že trvá na tom, že Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku došlo k platnému uznaniu dlhu, pričom však za podstatné považoval, že pohľadávka vo vzťahu k pôvodnej zmluve o úvere premlčaná nie je. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý z dôvodov, ktoré bližšie konkretizoval, považoval argumentáciu žalobcu za nenáležitú. Navrhol rozsudok prvostupňového súdu potvrdiť ako vecne správny. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

K odvolaniu sa taktiež vyjadril žalovaný, ktorý žiadal potvrdiť rozsudok prvostupňového súdu.

Vo vyjadrení zo dňa 19.08.2015 žalobca zotrval na svojom podanom odvolaní. V súvislosti s aplikáciou obchodného zákonníka na predmetný právny vzťah poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 32Cdo 1750/2010 zo dňa 31.10.2012. Zastal názor, že Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach nie je možné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, keďže žalobca ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej zmluvy a preto sa na túto dohodu sa nevzťahujú ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred rozsudok verejne vyhlásil a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolateľ namieta, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Podstata odvolacieho dôvodu, kedy prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Za nesprávne právne posúdenie veci sa považuje mylná aplikácia a výklad právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Podľa právneho záveru odvolacieho súdu prvostupňový súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O.s.p.)

K odvolacím námietkam a na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd udáva.

Za správny je predovšetkým potrebné považovať záver prvostupňového súdu týkajúci sa úverovej zmluvy zo dňa 21.11.2007 ako spotrebiteľskej zmluvy a aplikácii ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovení § 52 - § 54 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní § 100 - § 101.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je potrebné aplikovať na daný právny vzťah účastníkov inštitúty občianskeho práva.

Odvolací súd udáva, že nemali by byť žiadne pochybnosti, že spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a spotrebiteľom pri výkone jeho úverovej služby, že ide o spotrebiteľskú zmluvu (B2C Business to Consumer) a že sporný vzťah sa má posúdiť vo svetle cieľov smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“).

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 OZ.).

V súvislosti s namietaným posúdením otázky premlčania odvolací súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej cit: „Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku

predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V nadväznosti na citáciu vyššie uvedených ustanovení najvyšší súd poukazuje na základný zmysel a účel dovolania a mimoriadneho dovolania, ktorým je dosiahnuť preskúmanie právoplatného rozhodnutia vtedy, keď to zákon umožňuje, a v prípade, že v procese jeho preskúmania sa zistia zákonom stanovené dôvody pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, dosiahnuť tiež zrušenie rozhodnutia, proti ktorému bol podaný tento mimoriadny opravný prostriedok (§ 243b ods. 2 O.s.p., resp. § 243b ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Zrušenie rozhodnutia napadnutého dovolaním alebo mimoriadnym dovolaním nesmie byť však nikdy samoučelné a vždy musí viesť k vytvoreniu stavu, v ktorom bude možné odstrániť nesprávnosť procesného alebo hmotnoprávneho charakteru, ktorá bola dôvodom pre kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu a nahradiť zrušené (nesprávne, nezákonné) rozhodnutie novým, zodpovedajúcim zákonu. Pokiaľ je však už pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia zrejme, že (napríklad v dôsledku zmeny v právnom poriadku, ku ktorej medzičasom došlo) bude súd, ktorému sa vec po zrušení jeho rozhodnutia má vrátiť na ďalšie konanie, musieť rozhodnúť rovnako ako v zrušovanom rozhodnutí, lebo iné rozhodnutie mu platný právny stav ani neumožní (t.j. ak súd po vrátení veci nebude môcť postupovať alebo rozhodnúť inak, ako pred zrušením jeho rozhodnutia), nemá kasačné rozhodnutie najvyššieho súdu opodstatnenie.

V preskúvanom prípade je - aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka - zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v prípade zrušenia rozsudkov napadnutých mimoriadnym dovolaním by súd prvého stupňa (opäť) posudzoval plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho by rozhodol tak, ako v rozsudku, ktoré generálny prokurátor navrhuje zrušiť.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014).

Odhliadnuc od uvedeného právneho názoru odvolací súd zastáva názor, že ust. § 54 ods. 1 OZ v znení Občianskeho zákonníka účinnom do 31.12.2014 vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce nevyžaduje transpozíciu v prípade dualistickej úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti tomuto zákonu (rozumej Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ).

Odvolací súd už v minulosti použil na účely posúdenia úverových vzťahov právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku. Niektoré rozsudky pritom boli podrobené kontrole ústavnosti. Rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co 81/2012, obstál i v ústavnej rovine (ústavná sťažnosť proti tomuto rozsudku bola odmietnutá uznesením Ústavného súdu SR I.ÚS 402/2013-10). Odvolací súd tak nemá dôvod od týchto záverov sa odchyľovať. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnú

úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porov. rozsudok NS SR vo veci 5MCdo/20/09, rozsudok OS Banská Bystrica vo veci 61Cb/221/09).

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd nijako nepopiera úver ako absolútny obchod a ani dôvodnosť aplikácie Obchodného zákonníka. Odvolací súd len pripomína, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 OZ.

Prvostupňový súd uvedené ustanovenie aplikoval dôsledne a podľa názoru odvolacieho súdu v súlade so zmyslom a cieľom predpokladaným zákonom.

Vo vzťahu konkrétne k Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 03.03.2010 súhlasí so záverom prvostupňového súdu, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorá je podpísaná žalovaným má nepochybne charakter predtlačenej formulárovej zmluvy, obsah ktorej nemohla žalovaná ovplyvniť, preto aj táto dohoda má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože bezprostredne nadväzuje na predchádzajúce dojednania spotrebiteľského charakteru s právnym predchodcom žalobcu.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že obdobných prípadoch sa skonštatovala nekalosť použitej obchodnej praxe zo strany žalobcu pri predkladaní formuláru na predĺženie premlčacej lehoty značne znevýhodňujúcej spotrebiteľa.

Odvolací súd poukazuje na odôvodnením uznesenia Krajského súdu v Prešove č.k. 11Co/37/2012 - 88 zo dňa 07.06.2012 podľa ktorého „právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom a žalovanou je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu. Je treba súhlasiť, že v danom prípade pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praxi, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Odbornú starostlivosť i podstatné narušenie ekonomického správania spotrebiteľa definoval súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a treba súhlasiť s tým, že v danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo k nekalej obchodnej praxi, pretože obidve tieto znaky nekalosti boli naplnené. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je preto aj správny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka štvorročnej premlčacej doby“. Krajský súd v Prešove sa v citovanom rozhodnutí zaoberal rovnakým formulárovým tlačivom (Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku) predloženým tým istým účastníkom (EOS KSI Slovensko, s.r.o.) ako v tomto konaní. .“ (Porovnaj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/86/2012 z 20.11.2012, 11Co/37/2012 zo dňa 7.6.2012, 3Co/53/ 2012 zo dňa 05. 12. 2012, 16Co/133 /2012 zo dňa 27. 09. 2012, 11Co/37/2012 zo dňa 07. 06. 2012).

Vychádzajúc zo znenia Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 03.03.2010 predloženej žalobcom je nutné konštatovať, že ide o formulárový (žalobcom vopred pripravený) dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalovanému vo forme povolenia splátok dlhu, ktorého skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a pristúpeniu k záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Z textu Dohody je zrejmé, že ide formulár, ktorý žalobca používa (sú v ňom vopred predformulované jeho údaje) vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov (údaje o dlžníkoch a jednotlivých záväzkoch sú následne dopisované do formulára rukou). Tento záver je odvolaciemu súdu známy aj z jeho činnosti - z iných právnych vecí. Podľa odvolacieho súdu, ak dlžník (spotrebiteľ) podpisuje takúto Dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný

žalobcom a nie žalovaným (dlžníkom). Keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť.

Súdna prax vychádza zo stanoviska, že dohoda o splátkach je typickým formulárovým ošetrením vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach s podsunutou rozhodcovskou klauzulou. Pri vyhodnocovaní praktiky veriteľa súd prihliada na úroveň priemerného spotrebiteľa (Smernica Rady a EP 2005/29, bod 18 preambuly), kedy hrozí nebezpečenstvo, že takýto spotrebiteľ podpíše dokument, sledujúc dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide podľa citovanej Smernice o nekalú obchodnú praktiku a nie o odbornú starostlivosť dodávateľa v záujme zvýšenia kvality života ľudí.

Uznanie záväzku ako právny úkon je za uvedených okolností v rozpore s dobrými mravmi, a preto absolútne neplatné (§ 39 OZ.).

Odvolací súd sa taktiež stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, že pokiaľ žalovaný so žalobcom uzavrel dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, z ktorej nie je zrejma celková výška uznaného dlhu, keďže nie je špecifikovaná výška uznaného dlhu, jedná sa o neurčitý právny úkon, ktorý je v zmysle ust. § 37 ods. 1 OZ neplatná.

Keďže Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku v časti, v ktorej obsahuje uznanie záväzku, je neplatná, nie je možné podľa nej posudzovať uplatňovaný nárok. Prvostupňový súd preto správne neposudzoval námietku premlčania s prihliadnutím na premlčaciu dobu podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ale podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka ustanovené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu bol oprávnený zosplatiť celý dlh dňa 21.11.2008 a vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná dňa 13.07.2012, teda po uplynutí premlčacej doby, prvostupňový súd rozhodol správne, keď prihliadol na námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom a žalobu žalobcu zamietol.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.), vrátane správneho výroku o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovanému preukázateľne nevznikli žiadne trovy odvolacieho konania.

V odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý si v uplatnil trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 119,62 Eur, za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 91,29 Eur a režijný paušál vo výške 8,39 Eur a DPH 20 % vo výške 19,94 Eur.

Odvolací súd vedľajšiemu účastníkovi priznal trovy odvolacieho konania vo výške 119,62 Eur, pozostávajúce z odmeny právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za vyjadrenie k odvolaniu proti rozsudku (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) v sume 91,29 Eur, z režijného paušálu (§ 16 ods. 3 vyhl. Č. 655/2004 Z.z.) vo výške 8,39 eur, zvýšené o 20 % DPH vo výške 19,94 Eur ktoré je povinný žalobca zaplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca podaním zo dňa 28.01.2015, doručením prvostupňovému súdu dňa 06.02.2015 namietal vstup občianskeho združenia Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do predmetného konania ako vedľajšieho účastníka. Namietal, že súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. Navrhol preto, aby súd uznesením nepripustil vstup občianskeho združenia Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajšieho účastníka.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. v znení platnom do 31.12.2014, do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, združenie môže podať návrh na začatie konania na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov, a to vrátane konania vo veci ochrany kolektívnych záujmov spotrebiteľov, alebo môže byť účastníkom konania
a/ ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti alebo
b/ je uvedené v zozname oprávnených osôb vedenou Komisiou (ďalej len zoznam oprávnených osôb), bez toho, aby bolo dotknuté právo súdu preskúmať, či je tento subjekt oprávnený v danom prípade podať návrh na začatie konania.

Podľa výpisu z registra občianskych združení vedeného Ministerstvom vnútra SR, je občianske združenie Združenie na ochranu občana spotrebiteľa, zapísané v tomto registri od 19.02.2010 v oblasti spotrebiteľských činností.

Ciele Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (§2 Stanovy združenia):

1. Kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (§3, ods.5, zákona č.250/2007 Z.z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§93, ods.2 O.s.p.).
2. Zastupovanie spotrebiteľa pred orgánmi štátnej správy a podávanie podaní o porušovaní práv spotrebiteľov na orgány štátnej správy.
3. Osvetová činnosť na posilňovanie právneho vedomia spotrebiteľov.
4. Vykonávanie mediácie za účelom mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov. (<<http://oz-hoos.wix.com/hoos/cielove-aktivity>>).

Z uvedeného je zrejmé, že občianske združenie Združenie na ochranu občana spotrebiteľa, je združením, ktoré môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník vo veci ochrany práv spotrebiteľa.

Pokiaľ žalobca poukazuje na nové znenie ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p., účinné od 01.01.2015, ktoré zaviedlo výslovný súhlas účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania ako podmienku vzniku vedľajšieho účastníctva, odvolací súd konštatuje, že vedľajší účastník vstúpil do konania dňa 17.09.2012, kedy zákon ešte takúto podmienku nestanovoval. Súhlas účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania sa predpokladal.

Právna úprava účinná od 01.01.2015 sa síce použije aj na súdne konania začaté do 31.12.2014, nemôžu ňou však byť dotknuté účinky procesných úkonov uskutočnených pred jej účinnosťou, nakoľko takýmto postupom by došlo k porušeniu zákazu retroaktivity ako jednej zo zásad, na ktorej spočíva právny poriadok Slovenskej republiky. Splnenie podmienok na vstup vedľajšieho účastníka do konania (udelenie súhlasu so vstupom do konania), ktoré boli do právnej úpravy zavedené až s účinnosťou od 01.01.2015 teda nemožno vyžadovať vtedy, ak vedľajší účastník vstúpil do konania za účinnosti predošlej právnej úpravy (v čase do 31.12.2014). Tým by sa totiž odňal účinok procesného úkonu (vstupu vedľajšieho účastníka do konania), ktorý už nastal.

Účinky procesných úkonov súdu i účastníkov, ktoré s nimi spájala či nespájala predchádzajúca práva úprava zostávajú zachované (srov. např. Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z., Mazanec, M.: Občianský soudní řád, komentář, II. díl, 6. vydání, C.H. Beck, Praha, 2003, str. 1053).

Vedľajší účastník sa nemôže zúčastňovať na konaní proti vôli hlavného účastníka, udelenie výslovného súhlasu hlavného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania podľa právnej úpravy účinnej

do 31.12.2014 však nie je podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Vedľajší účastník sa stáva účastníkom konania momentom doručenia jeho oznámenia o vstupe do konania súdu. Vplyv na posúdenie účinkov oznámenia vedľajšieho účastníka o vstupe do konania a na jeho zotrvanie v konaní má len taký úkon účastníka, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať, ktorým by vyjadril nesúhlas s účasťou vedľajšieho účastníka v konaní. V predmetnej veci vstup vedľajšieho účastníka nemožno vyhodnotiť ako nanútený, keďže výslovný nesúhlas žalovaného so vstupom vedľajšieho účastníka nie je obsahom spisu.

Keďže v danej veci vstúpila do konania právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv, pričom v tomto konaní ide o spotrebiteľskú vec, preto odvolací súd o námietke žalobcu vo vzťahu k vstupu vedľajšieho účastníka konania rozhodol tak, že vstup občianskeho združenia Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného sa pripustil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.